

Warszawa, 14 czerwca 2023 r.

**STANOWISKO ZARZĄDU
UNII METROPOLII POLSKICH Z DNIA 14.06.2023 R.
WS. POWOŁANIA ORGANU KONTROLUJĄCEGO CENY GOSPODARKI ODPADAMI**

Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza stanowczo sprzeciwia się inicjatywie powołania rządowego regulatora opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zapowiadanej w oficjalnych wystąpieniach przedstawicieli Rady Ministrów. Wprowadzenie w obszar gospodarki odpadami rozwiązań na wzór powołania „Wód Polskich” uważamy za kolejny przejaw świadomie realizowanej przez obecny rząd polityki „recentralizacji” Polski, co jest zarówno niezgodne z Konstytucją oraz prowadzi do paraliżu gmin i zachwiania ich sytuacji finansowej, czego najlepszym dowodem jest już gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna. Nie można dopuścić, aby podobne działania rządu utrudniały wykonywanie kolejnego zadania gminy jakim jest gospodarka odpadami. Należy przypomnieć, że podstawowymi zasadami ustrojowymi Rzeczypospolitej Polskiej jest zasada pomocniczości oraz zasada samodzielności gminy, wynikająca z art. 16 ust. 2 oraz art. 165 Konstytucji. Zasady te w praktyce powinny oznaczać realizowanie idei samorządności i polityki decentralizacji władzy w jak największym stopniu.

Pragniemy podkreślić, że utrzymanie czystości i porządku w gminach to obowiązek samorządowy, stanowiący zadanie własne gminy, który powinien być realizowany przez jej organy w sposób wskazany przez gminę. Wszelkie decyzje dotyczące stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinny być podejmowane przez organy ustawodawcze gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz biorąc pod uwagę lokalną specyfikę i warunki ekonomiczne. Obecnie obowiązujące prawodawstwo w postaci ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminie określa zasady ustalania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ustanowienie dodatkowego organu regulacyjnego naruszającego autonomię samorządową jest nieuzasadnione i nieproporcjonalne.

Unia Metropolii Polskich uważa, że istniejące instytucje nadzorujące, tj. ustanowione Konstytucją Regionalne Izby Obrachunkowe oraz sądy administracyjne, są wystarczające do sprawowania kontroli nad legalnością działań organów gminy w zakresie ustalania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wprowadzenie dodatkowego organu regulacyjnego byłoby zbędne i prowadziłoby do nadmiernej biurokracji oraz ograniczenia samodzielności gminy.

Apelujemy do władz rządowych o skoncentrowanie się na rzeczywistych priorytetach w obszarze gospodarki odpadami, takich jak urzeczywistnienie zasady „zanieczyszczający płaci”, rozwój efektywnych systemów gospodarki odpadami, promowanie recyklingu i edukację ekologiczną. Wierzymy, że rozwiązania oparte na współpracy między samorządami a rządem są bardziej efektywne i przynoszą lepsze rezultaty dla społeczeństwa.

Unia Metropolii Polskich w kontekście przyszłych i niezbędnych działań legislacyjnych opowiada się za jak najszybszym wdrożeniem Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta oraz za ograniczeniem kosztów działalności branży odpadowej, co przyczyni się do obniżenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców. Jednocześnie, zwracamy uwagę na konieczność opracowania nowej, spójnej i precyzyjnej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która zastąpi obecne przepisy, generujące liczne spory przed sądami administracyjnymi. Tylko w ten sposób można zapewnić klarowne ramy działania i ochronę interesów gmin oraz ich mieszkańców.

**Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich**

**Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku**